

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Quintus. Meditatio tribus potißimum peragitur modis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

ARTICVLVS QVARTVS.

PRima pars dicitur Præparatio, & hæc fit lectione alicuius mysterij, aut piæ materiæ, vel etiam actuali renouatione memoriæ eorum, quæ alias legit, vel audiuit, eo fine, vt proximè hoc ipsum consideret, circumstantias, proprietates, & similia examinet; quo ita intellectus lumen aliquod, siue notitiam acquirat, in ordine ad voluntatem rectè mouendam. Est autem Præparatio duplex, scilicet proxima, quæ vt iam dictum peragitur, & remota, qua nimirum spiritualis Athleta timorato conamine, se ipsum in omnibus suis operibus veretur, ingenti cura, & sollicitudine, mortificationisq; exercitio, sensus suos, & præcordia contutatur, ne ab exteriorum tumultuosa multiplicitate, ad caduca, mundanaue abripiatur; quæ præparatio magis certè, quam proxima illa est necessaria; quales enim in oratione, & meditatione esse volumus, tales nos esse extra orationem oportet. Præparatio ergo est accumulatio rei distribuendæ, & per singula meditandæ.

Secunda pars est ipsa Meditatio, quæ fit per auditionem, Lectionem, vel propriam conceptionem, dum indagatio, attenta cogitatione, & intimiori semper notitia, propositam materiam minuit, & quasi masticat; vt virtutes, mortificationes, & Dei gustum extrahat; affectuique seu voluntati conseruandum dein tradat; idque triplici modo, & differentia, vt habetur *a infra*.

Tertia pars est, quando intellectus tot

rationibus & beneficijs commotus, tot, tamque stupenda perstringens, ipsam voluntatem aggreditur, inducitque ad actus imitationis, mortificationis, & virtutis; producere insuper facit tanquam particulares operationes ipsius actionis, affectus oblationis, petitionis, gratiarum actionis, & huiusmodi plura, secundum dispositionem internam, & conditionem temporis, ac materiæ, similibusque accidentium, quæ apud incipientes facilè mutationem, ad amorosum, vel aridum successum operantur. Ipsam autem meditationem, quæ secundum has tres partes substantiales peragitur, etiam diuersimodè practitari, consequenter dicendum est,

Meditatio tribus potissimum peragitur modis.

ARTICVLVS QVINTVS.

QVamuis infinitæ propemodum instructiones, modi, & meditandi formulæ assignari soleant; multifariè tamen magis in ipsa praxi, quot sunt meditantium capita, tot quasi & procedendi sunt actiones; quæ nihilominus triplici potissimum differentia peraguntur. Primo, crassa, & imaginaria inhæsiōe, tanquam V. G. præsens quis intueretur anxietatem Christi Domini in hortu, præ agone nimio sanguineas sudantem guttas, audiretque Iudæ, & cohortis tumultuantes iras, accessus vincula, catenarum strepitus, & plura similia, quibus voluntas commoueri potest

D

ad

a Hic a. s.

ad compassionem. Secundo, rationali consideratione, quæ proponit causam mouentem, quæ est immensus amor, & finem, qui est Beatitudo æterna. quo ita eorum, quæ gesta sunt, veritate cognita, ad inflammandam voluntatem deinde procedat meditans. Tertio, affectuosa notitia, quando videlicet in meditatione breui, & quasi nuda apprehensione eorum quæ sibi proposita habet, mox præ bonitate diuina, & gratia sibi, humanoq; generi facta, in lachrymas, compassionem, amorem, gratiarum actionem, Deique laudem prorumpit. Et hi tres modi, quandoque ab eodem meditante, vna meditationis hora, successiuè peraguntur: In praxi enim ordine promiscuo sibi inuicem coherent, quamuis meditans hoc ipsum sæpè non aduertat. Cum autem humana mens ad euagationem prona sit, oportet illam varijs considerationibus alligare, & ideo consequenter dicitur,

*Quod In Meditatione circumstantia
necessariò sint consideranda.*

ARTICVLVS SEXTVS.

TRia præstat circumstantiarum diligens meditatio. Primo, vt inconflans, & vaga mens, cogitatioque animi attentione, & ratiocinatione debilem, non tam faciliè perturbet, distrahatque. Secundo, vt cæcutiens Intellectus lumen clarius rei gestæ assequatur, & spiritus tædia non incurrat. Tertio,

vt voluntas ad virtutis, mortificationisque exercitium, validius commoueat ab intellectu. Solent autem tales circumstantiæ, vt plurimum vsu venire, nimirum Quis sit qui hæc vel illa patriatur, peragat, vel mandet; scilicet Deus, vel Deus, & homo. Quid, id est, quam crudelia, pœnosa; Vbi, in loco sancto, videlicet in Ciuitate Hierusalem, cui multam dignitatem, & beneficia contulerat: Quibus auxilijs, scilicet ingrati Apostoli, deficientis in proditorem; & ludæorum, quibus corporis, & animæ plurimas gratias præstiterat. Cur, vt nimirum tuam animam ab inferno eriperet, cæloque redderet. Quomodo, id est, quanta humilitate, mansuetudine, patientia, omnia sustinuerit. Quando, nimirum [non ab initio, aut fine mundi, sed quando salus hominum id maximè requirebat.]

Et quia de his, & similibus circumstantijs, meditationumq; modis, quam plurima, tum fusa, tum compendiosa oratione scripta leguntur, assumat, & comedat de his quilibet tantum, quantum proprius palatus de prudentis mystici consilio, appetit: in meditationis enim statu penè apud singulos aliter, atque aliter se res habet, & pro accidentium; naturarumque ordine, instructio, & praxis variat. Pro illis verò, qui in benedictionibus dulcedinis à Deo præuenti, dispositionem ad modum supernaturaliter operandi, vel à longè per odorem Diuinitatis vocantur, consequenter dicimus,

Quod

a S. Thom 3. p. q. 1. a. 5. 6.